

15. ZŠ Plzeň

15. ZŠ Plzeň

<i>Submodul :</i>	(1)-(1.4.)-(1.4.2) Ukázky částí ŠVP ze škol
<i>Název příspěvku :</i>	Člověk a jeho svět
<i>Forma příspěvku :</i>	text
<i>Pracoviště :</i>	15. ZŠ Plzeň-Terezie Brzkové 3-35 Plzeň
<i>Autoři :</i>	Kolektiv pedagogů školy ředitelka: Mgr. Hana Hrubá
<i>Adresa autora : (E-mail, aj.)</i>	Hana.hrubá@zs15plzen.cz
<i>Typ školy (ZŠ, G ...)</i>	základní škola
<i>Klíčová slova : (max. 10 slov)</i>	Předmět Vlastivěda, částečné rozpracování vzdělávacího obsahu pro 4.-5. ročník
<i>Reference : (Literatura, webové stránky, aj.)</i>	

ROČNÍK	4.-5. ročník
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět
Název předmětu	Vlastivěda
Očekávané výstupy (oborové kompetence)	Učivo (obsah aktivity
	klíčové pojmy)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách ČR, Evropy a polokouli

Práce s mapou

- zná hlavní a vedlejší světové strany, dovede je použít při orientaci na mapě
- ví, co určuje měřítko mapy
- zná význam barev, používá legendy mapy
- ví, co jsou poledníky a rovnoběžky

Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu.

Urcí světové strany v přírodě i na mapě, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.

ČR – povrch

- podle mapy vyjmenuje pohoří, z vlastní zkušenosti vypráví o některých pohořích
- zná významné nížiny

- vodstvo

- popíše tok řeky od pramene až po ústí, ví, co je úmoří
- vyjmenuje naše významné řeky a vysvětlí jejich význam pro krajinu
- ukáže známé přehrady na mapě
- zná největší rybníky a jezera a najde je na mapě

-- pũda

- umí vysvětlit, co se pěstuje v jednotlivých oblastech ČR
- chápe nutnost ochrany půdy a význam půdy pro člověka
- popíše, kde se těží nejvýznamnější nerostné suroviny
- zná zásady ochrany přírody a některé chráněné druhy rostlin a živočichů

- mapy zeměpisné a tématické, obsah, grafika, vysvětlivky, globus

- povrch a jeho tvary
- pohraniční a vnitrozemská pohoří

- vodstvo ČR, části řek a jejich přítoky
- přehradní nádrže

- jezera a rybníky

- přírodní podmínky a zemědělství
- nerostné bohatství a průmysl
- NP a CHKO

<p><i>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.</i></p> <p>Putování po ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o Praze, historii, památkách, kulturním i politickém centru - vypráví o místech, které v Praze navštívil - zná polohu regionů ČR, popíše podle mapy jejich povrch, vodstvo. ukáže některá významná města a kulturní památky - vypráví ze své zkušenosti o návštěvě některých míst ČR, seznámí se zajímavostmi <p><i>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</i></p> <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní pojmy, vztahující se ke kulturnímu, hospodářskému a politickému životu - zná státní zřízení naší republiky - vysvětlí, co je úkolem parlamentu - ví, co je ústava - zná prezidenta republiky - zná státní symboly, památná místa naší republiky <p><i>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</i></p> <p>Putování po Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše globus, ukáže polokoule 	<ul style="list-style-type: none"> - Praha a její okolí: vznik a vývoj, historické památky, současnost, kultura a vzdělanost, obchod a průmysl - orientace na mapě (povrch, vodstvo, města, hospodářství, cestovní ruch) oblasti: střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Českomoravská vrchovina, severní, střední a jižní Morava <ul style="list-style-type: none"> - domov a naše země - ČR – demokratický stát - územní rozdělení ČR - státní symboly <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná síť, severní, jižní, západní a
--	---

15. ZŠ Plzeň

<ul style="list-style-type: none">- ukáže světadíly a oceány- ukáže, kde se nachází Evropa, ukáže na mapě její hranice- vyhledá poloostrovy a ostrovy- zná největší nížiny a horstva, evr. řeky- ukáže na mapě státy a hl. města- vypráví vlastní poznatky z cest- zná naše sousední státy:ukáže na mapě hl. město, pohoří, vodstvo, vypráví jaký mají průmysl, historii, která má spojitost s naším státem- zná mezinárodní organizace a jejich význam EU, NATO, OSN, UNESCO	<ul style="list-style-type: none">severní pol., severní a jižní pól- kontinenty a oceány- Evropa-poloha na Zemi a na mapě- nížiny a hory v Evropě , velké řeky- evropské státy a hl. města- sousední státy- EU
--	--

LIDÉ A ČAS

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy

Orientace v čase

- pracuje s časovými údaji
- uvědomuje si, co se událo dříve – později
- vyznačí na časové přímce důležité události, roky

Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek.

Péče o památky

- zná, kde se nacházejí muzea, galerie, knihovny města (regionu)
- navštíví některou významnou instituci a předá získané informace
- zná a vyjmenuje některé památky ve svém městě (regionu)
- vypráví o navštívených památkách a místech vztahujících se k minulosti naší země
- vysvětlí pojem archeologie
- uvědomuje si význam chráněných památek a mezinárodní organizace UNESCO

Rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík.

České dějiny

- čas jako fyzikální veličina, časová přímka, století, tisíciletí, letopočet, kalendář

- knihovny, muzea, galerie, památky
- archeologie
- UNESCO

<ul style="list-style-type: none"> - nejstarší dějiny <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o době lovců mamutů - přečte si ukázkou o této době v knihách od E. Štorcha - vypráví o příchodu Slovanů a jejich sjednocení - zná první stát na našem území a vypráví o šíření křesťanství - za vlády Přemyslovců <ul style="list-style-type: none"> - zná nejstarší pověsti a dokáže některou vyprávět - zná některé představitele z rodu Přemyslovců - ví, jak vymřeli Přemyslovci - Lucemburkové <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o životě Karla IV: a významných stavbách Jan Hus <ul style="list-style-type: none"> - zná Husovy myšlenky a ví, kdy byl upálen - popíše taktiku husitů v boji s křižáky - vypráví o známých bitvách a vojenském umění Jana Žižky - Jagellovci <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o období vlády Jagellovců - Habsburkové <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o rozvoji vzdělanosti, umění, obchodu ... a vědeckých a uměleckých snahách Rudolfa II. - ví, jaké měla důsledky bitva na Bílé hoře - zná základní dílo a myšlenky J.A.Komenského - M. Terezie a Josef II. <ul style="list-style-type: none"> - ví, které změny provedla M. Terezie a proč - zná, jaké reformy uskutečnil Josef II. a jejich význam - novější české dějiny 	<ul style="list-style-type: none"> - lovci mamutů - kupec Sámko - Velkomoravská říše, Konstantin a Metoděj - Staré pověsti české - Bořivoj, sv. Ludmila, sv. Václav, Přemysl Otakar I. , sv. Anežka - Václav III. - Jan Lucemburský a Eliška Přemyslovna - Karel IV. - Jan Hus - husité a husitské války - Vladislav Jagellonský - Ferdinand I. Habsburský - Rudolf II. - povstání proti Habsburkům a bitva na Bílé hoře - J.A.K. - M. Terezie - Josef II.
--	---

15. ZŠ Plzeň

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam NO a vyjmenuje některé představitele - zná výsledek revolučního roku 1848 - vypráví o stavbě Národního divadla, zná historii otevření a zná některé významné umělce, kteří se podíleli na stavbě a výzdobě ND - zná význam 1. světové války pro české země - vypráví o životě v první republice - seznámí se s některými událostmi 2. světové války a životem po válce až do současnosti <p><i>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o životě našich předků v době lovců mamutů, za vlády Přemyslovců, Jagellovců..... - popíše jednotlivé stavební slohy a zná některé známé stavby v ČR <p><i>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná státní svátky a objasní jejich význam na základě získaných informací z učiva o českých dějinách 	<ul style="list-style-type: none"> - národní obrození a jeho představitelé - revoluční rok 1848 - ND - 1. světová válka, 28. říjen 1918 - T.G.Masaryk - 2. světová válka - vláda jedné strany - obnovení demokracie - stavební slohy (románský, gotický, barokní, renesanční) - státní svátky
--	--

ROČNÍK	4.-5. ročník
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět
Název předmětu	Vlastivěda

Očekávané výstupy (oborové kompetence)	Učivo (obsah aktivity klíčové pojmy)
<p style="text-align: center;"><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p><i>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zkušeností vysvětlí pojem mezilidské vztahy - uvědomí si důležitost dodržování pravidel soužití ve škole, v rodině, obci - aktivně se zapojí do třídní nebo školní samosprávy - ví, které zájmové kroužky existují na škole a zapojuje se i do jejich činnosti - využívá poznatků z učiva o Evropě a mezinárodních organizací <p><i>Rozlišuje základní rozdíl mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech svůj názor, popřípadě připustí omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede rozlišit správné a nesprávné jednání - snaží se o spravedlivé hodnocení druhých, ale dovede přijmout kritiku druhých - dokáže se dohodnout na společném řešení - učí se základním pravidlům slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky, EU - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování,

<p><i>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe správně pojem demokracie - snaží se o sebepoznání a poznání druhých - uvědomuje si podstatu šikany, týrání, vydírání.... a následků pro obě strany - zná práva a povinnosti žáků školy - pracuje se Slabikářem dětských práv 	<ul style="list-style-type: none"> - demokracie, Slabikář dětských práv, Školní řád
<p><i>Rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na jednoduchých příkladech z vlastní zkušenosti souhromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví - zná hodnotu peněz a používá je v běžných situacích - uvede na základě vlastních zkušeností měny jiných států 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví, peníze
<p><i>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - všímá si zhoršení prostředí v regionu - sleduje media a dovede vybrat z region. deníků zprávy, které se týkají zlepšení nebo zhoršení životního prostředí - navrhne zlepšení životního prostředí ve třídě, škole, okolí školy... aktivně se podílí na jeho realizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí

Průřezová témata budou dopracována.